

Statistics - Vocabulary and symbols - Part 1: Probability and general statistical terms

Statistique - Vocabulaire et symboles - Partie 1: Probabilité et termes statistiques généraux

Statistik - Wörterbuch und Symbole - Teil 1: Wahrscheinlichkeit und allgemeine statistische Ausdrücke

Tato norma obsahuje ISO 3534-1:1993.

Národní předmluva

Poznámky k překladu

Při přejímání normy ISO 3534-1 bylo obtížné jednoznačně přeložit anglický termín „sample“ (a následně celou řadu odvozených termínů). Tento termín vymezuje v anglickém originálu zcela obecný pojem, který v sobě zahrnuje jak samostatnou jednotku určenou k tomu, aby poskytla dílčí informaci (například jeden výsledek měření), tak i celek všech takovýchto jednotek, které mají poskytnout souhrnnou informaci (například n nezávislých výsledků měření) sloužící většinou jako podklad k rozhodnutí o základním souboru. V češtině se v této souvislosti používá buď termínů odvozených od termínu vzorek, nebo termínů odvozených od termínu výběr, avšak pojmy označené těmito termíny bývají často chápány v poněkud zúženém smyslu. Používá se například spojení „výběrová šetření“, „rozsah výběru“, „výběr z konečného základního souboru“ atp., avšak „vzorkování nekusových materiálů“, „odběr a příprava vzorků“, „laboratorní vzorek“ atp. Proto se v překladu obecných termínů spojených s anglickým „sample“ uvádějí obě možnosti jako synonyma. V případech, kdy je v češtině ustáleno jen jedno spojení, je v překladu termínu užito podle okolností buď pouze „výběr“, nebo pouze „vzorek“. Při používání těchto termínů by se mělo postupovat obdobně. Vyskytnou-li se však v praxi situace, kdy by byl termín odvozený od příslušného synonyma vhodnější, lze ho použít, i když není v normě výslovně uveden.

V normě je dále řada termínů použita jak pro teoretické hodnoty v oddílu 1, tak i pro výběrové charakteristiky v oddílu 2 (např. „variance“, „coefficient of variation“, „moment“). To ve svém

důsledku vede k použití téhož termínu pro dva odlišné pojmy s odlišnými definicemi. Proto byl v českém překladu důsledně přidán k takovýmto výběrovým charakteristikám přívlastek „výběrový“ (např. „výběrový rozptyl“, „výběrový variační koeficient“, „výběrový moment“).

Z čistě matematického hlediska není v normě řada vymezených pojmů definována zcela přesně. Je to většinou způsobeno tím, že přesné definice by často vyžadovaly rozsáhlý výklad nebo vybudování dalšího aparátu, což není v rámci normy možné. Proto nebylo možno ani při překladu tyto nepřesnosti odstraňovat nebo na ně upozorňovat v národních poznámkách.

© Český normalizační institut, 1994

16677

Strana 2

Citované normy

ISO 3534-2, zavedena v ČSN ISO 3534-2 Statistika - Slovník a značky - Část 2: Statistické řízení jakosti (01 0216)

ISO 3534-3, zavedena v ČSN ISO 3534-3 Statistika - Slovník a značky - Část 3: Navrhování experimentů (01 0216)

ISO 8402, zavedena v ČSN ISO 8402 Jakost - Slovník (01 0300)

ISO 5725, zavedena v ČSN 01 0251 Vzájemná shoda výsledků zkušebních metod - Stanovení opakovatelnosti a reprodukovatelnosti normalizované zkušební metody pomocí mezilaboratorních zkoušek

ISO 31-0, zavedena v ČSN ISO 31-0 Veličiny a jednotky. Část 0: Všeobecné zásady (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-1, zavedena v ČSN ISO 31-1 Veličiny a jednotky. Část 1: Prostor a čas (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-2, zavedena v ČSN ISO 31-2 Veličiny a jednotky. Část 2: Periodické a příbuzné jevy (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-3, zavedena v ČSN ISO 31-3 Veličiny a jednotky. Část 3: Mechanika (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-4, zavedena v ČSN ISO 31-4 Veličiny a jednotky. Část 4: Teplo (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-5, zavedena v ČSN ISO 31-5 Veličiny a jednotky. Část 5: Elektřina a magnetismus (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-6, zavedena v ČSN ISO 31-6 Veličiny a jednotky. Část 6: Světlo a příbuzná elektromagnetická

záření (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-7, zavedena v ČSN ISO 31-7 Veličiny a jednotky. Část 7: Akustika (01 1300) (v návrhu)

ISO 31-8, dosud nezavedena

ISO 31-9, dosud nezavedena

ISO 31-10, dosud nezavedena

ISO 31-11, dosud nezavedena

ISO 31-12, dosud nezavedena

ISO 31-13, dosud nezavedena

-- Vynechaný text --